

Sayı: 32657917-610-155649
Konu: Soru Önergesi (7/41314)

23/10/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Muğla Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nurettin DEMİR tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/41314 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

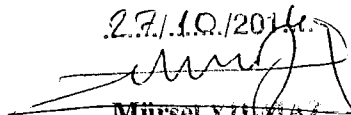
Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ayşenur İSLAM
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır

27.10.2014

Mürsel YILMAZ
Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

İlgili soru önergesinde;

“Doğum kontrol yöntemlerinin fiili olarak kaldırıldığına dair çeşitli iddialar ve basın yayın organlarında bu konuda çıkan haberler bulunmaktadır. Buna göre Türkiye’nin birçok ilinden yakınmalar gelmektedir. Kadınları çocuk yapmaya zorlayan çeşitli sorgu odalarının kurulduğu belirtilmektedir.

Makamımıza bu konuda iletilen şikayetlere göre; Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi’ne gelen kadınlar, doğum kontrol yöntemlerine başvurmak istediklerinde, “eğitim odası” adı verilen yerlerde sorgulanmaktadır. “Eğitim odası”nda kadınlara “evli misiniz, bekar mısınız?”, bekar ise “neden taktırıyorsunuz?” gibi sorular yöneltilmektedir. Ayrıca odada bulunan sağlık görevlileri tarafından doğum kontrol yöntemlerinin “dinen günah” olduğu belirtilmektedir. Birçok kadın bu odalarda ikna edilerek, doktorlara yönlendirilmeden geri gönderilmektedir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Aileden sorumlu bir bakan olarak bu konu hakkında bilginiz var mıdır?

SORU 2: Aile planlaması konusunda ikna odaları oluşturulmuş mudur? Söz konusu iddialar doğru mudur?

CEVAP 1-2: Sağlık Bakanlığı tarafından cevaplandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

SORU 3: Doğum kontrolünün kadınların kendi tercihi olduğunu düşünüyor musunuz?

SORU 4: Kadınların doğurup doğurmama hakkı konusunda gündeme gelen bu iddialar hakkında düşünceniz nedir?

SORU 5: Kadınların herhangi bir sağlık hizmeti alırken evli ya da bekar olduklarının sorulmasını doğru buluyor musunuz?

SORU 6: Kadınların tercihlerini belirlemek amacıyla dini bilgilendirme/baskı yapılmasını doğru buluyor musunuz?

CEVAP 3-4-5-6: Türkiye, kadınların insan hakları konusunda taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve kabul ettiği uluslararası belgeler ile kadınların sağlık hakkına tam ve eşit erişimini sağlamayı taahhüt etmiştir.

Türkiye’nin 1986 yılından bu yana taraf olduğu Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi’nin (CEDAW) 12. maddesi sağlık hizmetlerine erişime ilişkindir. Söz konusu maddede, aile planlaması dahil sağlık hizmetlerinden kadınların ve

erkeklerin eşit olarak yararlanması için Taraf Devletlerin alması gereken önlemler belirlenmiştir.

Söz konusu uluslararası mevzuat hükümlerinin yanı sıra, Türkiye'nin ulusal mevzuatı da kadınların sağlık hakkını ve sağlık hizmetlerine erişimlerini garanti altına alan düzenlemelere sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması" başlıklı 56. maddesinde, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu; Devletin bunu sağlamak için sağlık hizmetlerini düzenleyeceği belirtilmektedir. Ayrıca, Anayasa'nın 10 uncu maddesi ile "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür" hükmü düzenlenmiştir.

Ayrıca, Türkiye'de aile planlaması ve doğum kontrolü konusundaki hizmetler ise, 1983 yılında kabul edilen "2827 sayılı Nüfus Planlaması Hakkında Kanun", çerçevesinde Sağlık Bakanlığı tarafından ülke genelinde sürdürülmektedir. Söz konusu Kanun'da nüfus planlaması; "fertlerin istedikleri sayıda ve istedikleri zaman çocuk sahibi olmaları" şeklinde tanımlanmış olup, Kanun'un uygulanmasında kişilerin istekleri dışında yönlendirme ya da baskı yapılması söz konusu değildir.

Kadınların aile planlaması da dahil olmak üzere sağlık hizmetlerine tam ve eşit erişimleri konusunda yasal düzenlemeler kadar önemli bir diğer konu, ilgili mevzuat hükümlerinin uygulamaya gerektiği şekilde yansımaları sağlamaktır. Bu konu, Bakanlığımızın kurulduğu tarihten bu yana önemli faaliyet alanlarından birini oluşturmaktadır. Bu çerçevede, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın sağlığı konularında sağlık çalışanlarında ve toplumun bütününde bilinç ve farkındalığın artırılması gerekmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız koordinatörlüğünde yürütülen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı" ve "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı"nda sağlık çalışanlarının ve toplumun bilinç ve farkındalığını artırmaya yönelik strateji ve eylemlere yer verilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız ile Sağlık Bakanlığı arasında 2008 yılında imzalanan Protokol çerçevesinde, eğitici eğitimleri ve sağlık çalışanlarına yönelik eğitimler gerçekleştirilmiştir.

SORU 7: Bu konuda bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 7: Ailelere dönük koruyucu ve önleyici bir sosyal politika hedefi olarak Bakanlığımızca yapılan Aile Eğitim Programında üreme sağlığı ve sağlıklı annelik konuları hakkında bilgi verilmektedir.